

АНОТАЦІЯ

до проєктів Стандартів корпоративного управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків, а також до проєктів рішень Комісії про їх затвердження

Запропонована сукупність проєктів Стандартів корпоративного управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків має наступну структуру:

Стандарт № 1 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Основні поняття та терміни» (далі – Стандарт № 1), дія якого **поширюється на усіх професійних учасників**;

Стандарт № 2 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю **в професійних учасниках, які є підприємствами, що становлять суспільний інтерес та які не є банками**» (далі - Стандарт № 2);

Стандарт № 3 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю **в професійних учасниках, які є системно важливими професійними учасниками та які не є банками**» (далі - Стандарт № 3);

Стандарт № 4 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю **в професійних учасниках, які не належать до підприємств, що становлять суспільний інтерес та до системно важливих професійних учасників**» (далі - Стандарт № 4);

Стандарт № 5 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю **в професійних учасниках, які є системно важливими професійними учасниками та які є банками**» (далі - Стандарт № 5).

Таким чином, професійний учасник при організації корпоративного управління та системи внутрішнього контролю (далі – СВК) має керуватися Стандартом № 1 та одним з Стандартів №№ 2 – 5, який відповідає типу професійного учасника та встановлює особливості побудови СВК саме для цього типу професійних учасників. Це спрощує використання норм Стандартів в організації діяльності професійного учасника.

Для банків, які згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік...» є підприємствами, що мають суспільно важливе значення, але які не належать до системно важливих професійних учасників ринків капіталу, затвердження окремого Стандарту на цей час не передбачається. Такі банки при організації корпоративного управління та СВК

керуються вимогами Національного банку України, а при здійсненні професійної діяльності – ліцензійними умовами та іншими відповідними нормативно-правовими актами НКЦПФР.

Рішення про затвердження Стандартів передбачають поступове впровадження їх вимог протягом 2021 – 2028 років у 6 етапів, послідовність яких відображена у наступній таблиці:

№	Дата	Зміст вимог, що впроваджуються Стандартами	Посилання на текст Стандартів та/або рішень про їх затвердження
1	30 червня 2022 р.	Гранична дата, до якої професійні учасники повинні розробити та затвердити внутрішні документи, що передбачені Стандартами, а також подати до НКЦПФР копії затверджених внутрішніх документів. <u>Фактично є граничною датою, з якої професійний учасник на практиці повинен забезпечити виконання вимог Стандартів, викладених у розділах I – III Стандартів № 2, № 3, № 4, № 5.</u> Ця вимога, як обов’язкова, не поширюється на внутрішні документи, що пов’язані з визначенням ідентифікованого персоналу та визначенням і нарахуванням винагороди цьому персоналу (професійні учасники подають ці документи до зазначеної дати тільки якщо все ж таки їх затвердили для практичного застосування). Також ця вимога в частині затвердження положень про орган, відповідальний за здійснення нагляду, та про його комітети не поширюється на професійних учасників у формі ТОВ або ТДВ, в яких не створено наглядову раду або інший орган, відповідальний за здійснення нагляду, та які на загальних зборах учасників прийняли рішення про тимчасове, до 01 січня 2023 року, покладення виконання функцій органу, відповідального за здійснення нагляду, на загальні збори учасників. При цьому, такі професійні учасники повинні до 30.06.2022 подати до НКЦПФР копію вищезазначеного рішення загальних зборів учасників разом з копіями інших	<u>Для суспільно значимих професійних учасників, які не є банками:</u> - пункти 2 та 6 Рішення про затвердження Стандарту № 2; - розділи I – III Стандарту № 2. <u>Для системно важливих професійних учасників, що не є банками:</u> - пункти 2 та 7 Рішення про затвердження Стандарту № 3; - розділи I – III Стандарту № 3. <u>Для професійних учасників, що не належать до суспільно значимих та системно важливих:</u> - пункти 2 та 6 Рішення про затвердження Стандарту № 4; - розділи I – III Стандарту № 4. <u>Для системно важливих профучасників, що є банками:</u> - пункт 5 Рішення про затвердження Стандарту № 5; - розділи I – III Стандарту № 5.

		внутрішніх політик (положень), порядків, правил, програм, що регулюють діяльність системи внутрішнього контролю (далі – СВК) та розподіл функцій між її учасниками (оскільки такі учасники тимчасово звільняються тільки від обов’язку створення органу, відповідального за здійснення нагляду, але не звільняються від обов’язку створення підрозділів СВК (або призначення посадових осіб, що одноосібно виконуватимуть функції цих підрозділів).	
2	01 січня 2023 р.	Гранична дата, до якої професійні учасники у формі ТОВ або ТДВ, які прийняли рішення про тимчасове, до 01 січня 2023 року, покладення виконання функцій органу, відповідального за здійснення нагляду, на загальні збори учасників, повинні створити орган, відповідальний за здійснення нагляду, та його обов’язкові комітети або призначити зі складу членів цього органу осіб, відповідальних за виконання функцій комітетів (у випадку, коли Стандарт № 4 дозволяє це для професійних учасників, які не є суспільно значимими чи системно важливими). Не пізніше ніж протягом 10 робочих днів після цієї дати такі професійні учасники повинні подати до НКЦПФР копії положень про орган, відповідальний за здійснення нагляду, та, за необхідності, копії змін до раніше затверджених внутрішніх документів, що регулюють питання корпоративного управління та СВК (якщо внесення таких змін необхідно у зв’язку з початком діяльності органу, відповідального за здійснення нагляду, то такі документи викладаються та затверджуються у новій редакції).	<u>Для суспільно значимих професійних учасників, які не є банками:</u> - пункт 2 та останній абзац пункту 6 Рішення про затвердження Стандарту № 2; - глави 1 – 5 розділу I Стандарту № 2. <u>Для системно важливих професійних учасників, що не є банками:</u> - пункт 2 та ост. абзац пункту 7 Рішення про затвердження Стандарту № 3; - глави 1 – 5 розділу I Стандарту № 3. <u>Для професійних учасників, що не належать до суспільно значимих та системно важливих:</u> - пункт 2 та ост. абзац пункту 6 Рішення про затвердження Стандарту № 4; - глави 1 – 5 розділу I Стандарту № 4. <u>Для системно важливих профучасників, що є банками таке відтермінування обов’язку створення органу, відповідального за здійснення нагляду не передбачене.</u>
3	01 січня 2024 р.	Гранична дата, до якої системно важливі професійні учасники (у тому числі ті, що є банками) та суспільно значимі професійні учасники (які не є банками) повинні розробити та затвердити	<u>Для суспільно значимих професійних учасників, які не є банками:</u> - пункт 5 та ост. абзац пункту 6 Рішення про

		внутрішні документи, що регулюють у відповідності до вимог Стандартів питання призначення та виплати винагороди членам органу, відповідального за здійснення нагляду, та членам виконавчого органу. У разі, якщо такі внутрішні документи були затверджені та діяли до вказаної дати, але не відповідали або не повністю відповідали вимогам Стандартів, вони викладаються та затверджуються у новій редакції, що відповідає вимогам Стандартів. Вищезазначені професійні учасники повинні подати до НКЦПФР копії політик (положень) щодо призначення та виплати винагороди членам органів управління, в редакції, що відповідає вимогам Стандартів, не пізніше ніж протягом 10 робочих днів після 01.01.2024. Вищезазначені професійні учасники мають право запроваджувати всі або окремі вимоги Стандартів в цій сфері і до 01.01.2024. При цьому, для професійних учасників у формі АТ до 01.01.2024 внутрішні документи з питань винагороди не повинні суперечити нормам Вимог, затверджених рішенням НКЦПФР від 25.09.2018 № 659, але можуть доповнювати їх. Фактично 01.01.2024 - це гранична дата, після якої призначення та виплата винагороди членам органів управління суспільно значимих професійних учасників (крім банків) та усіх системно важливих професійних учасників мають відбуватися з дотриманням усіх вимог Стандартів.	затвердження Стандарту № 2; - глави 1 – 5 та 7 – 8 розділу IV Стандарту № 2 у застосуванні до винагороди членів органів управління. <u>Для системно важливих професійних учасників, що не є банками:</u> - пункт 6 та ост. абзац пункту 7 Рішення про затвердження Стандарту № 3; - глави 1 – 5 та 7 – 8 розділу IV Стандарту № 3 у застосуванні до винагороди членів органів управління. <u>Для системно важливих профучасників, що є банками:</u> - пункт 4 та ост. абзац пункту 5 Рішення про затвердження Стандарту № 5; - глави 1 – 5 та 7 – 8 розділу IV Стандарту № 5 у застосуванні до винагороди членів органів управління.
4	01 липня 2024 р.	Гранична дата, з якої: 1) з 01.07.2024 системно важливі професійні учасники повинні організовувати виконання функцій підсистем комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту тільки у складі відповідних підрозділів СВК (до 01.07.2024 системно важливі професійні учасники, крім банків, мають можливість замість створення відповідних підрозділів призначати одноосібних комплаєнс- та ризик-менеджерів та внутрішнього аудитора);	<u>Для суспільно значимих професійних учасників, які не є банками:</u> - пункти 3 та 4 Рішення про затвердження Стандарту № 2; - пункт 2, абзац 3 пункту 3 глави 2, пункти 1 – 3 глави 4 розділу III, рядок 8 таблиці додатку 3 до Стандарту № 2.

		2) з 01.07.2024 усі професійні учасники (крім банків, що не є системними) повинні визначати колективну придатність органу, відповідального за здійснення нагляду (тобто наявність у складі органу достатньої кількості осіб, що розуміються у питаннях здійснення професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках) з урахуванням того, що в органі, відповідальному за здійснення нагляду, наявні щонайменше дві особи з рівнем компетенції, що відповідає нормативному за встановленими в Стандартах критеріями, а також застосовувати при визначенні колективної придатності такий критерій як обізнаність в сфері формування політики винагороди та мотивування персоналу; 3) з 01.07.2024 в усіх професійних учасниках (крім банків, що не є системними) починають застосовуватися вимоги до сукупності знань та попереднього досвіду роботи особи, яка може бути головою комітету, до предмету відання якого належать питання аудиту; 4) з 01.07.2024 починають застосовуватися більш суворі вимоги до попереднього досвіду роботи особи, яка може бути керівником відповідного підрозділу СВК або одноосібним комплаєнс- та ризик-менеджером, внутрішнім аудитором (до 01.07.2024 до необхідного стажу зараховується досвід роботи в усіх фінансових установах та товарних біржах з дотриманням вимог до досвіду за відповідним напрямом діяльності в СВК, а з 01.07.2024 до необхідного стажу зараховується аналогічний досвід роботи тільки у профучасниках.	<u>Для системно важливих професійних учасників, що не є банками:</u> - пункти 3, 4 та 5 Рішення про затвердження Стандарту № 3; - пункт 3 глави 1 розділу II, пункт 2, абзац 3 пункту 3 глави 2, пункти 1 – 3 глави 4 розділу III, рядок 8 таблиці додатку 3 до Стандарту № 3; - абзац другий пункту 6 розділу 1 Стандарту № 1. <u>Для професійних учасників, що не належать до суспільно значимих та системно важливих:</u> - пункти 3 та 4 Рішення про затвердження Стандарту № 4; - абзац 3 пункту 3 глави 2, пункти 1 – 3 глави 4 розділу III, рядок 8 таблиці додатку 3 до Стандарту № 4. . <u>Для системно важливих профучасників, що є банками:</u> - пункти 2 та 3 Рішення про затвердження Стандарту № 5; - абзац 3 пункту 3 глави 2, пункти 1 – 3 глави 4 розділу III, рядок 8 таблиці додатку 3 до Стандарту № 5.
5	01 січня 2026 р.	1) Гранична дата, до якої системно важливі професійні учасники (у тому числі ті, що є банками) та суспільно значимі професійні учасники (які не є банками) повинні розробити та затвердити внутрішні документи, що регулюють у	<u>Для суспільно значимих професійних учасників, які не є банками:</u> - пункт 5 та ост. абзац пункту 6 Рішення про затвердження Стандарту № 2;

	відповідності до вимог Стандартів питання визначення ідентифікованого персоналу, а також призначення та виплати винагороди ідентифікованому персоналу (крім членів органів управління, для яких такі вимоги вже мають бути запроваджені з 01.01.2024); 2) Гранична дата, до якої професійні учасники, які не належать до суспільно значимих та системно важливих, повинні розробити та затвердити внутрішні документи, що регулюють у відповідності до вимог Стандартів питання призначення та виплати винагороди членам органу, відповідального за здійснення нагляду, та членам виконавчого органу. У разі, якщо зазначені у підпунктах 1 та 2 внутрішні документи були затверджені та діяли до вказаної дати, але не відповідали або не повністю відповідали вимогам Стандартів, вони викладаються та затверджуються у новій редакції, що відповідає вимогам Стандартів. Вищезазначені професійні учасники повинні подати до НКЦПФР копії внутрішніх документів, зазначених у підпунктах 1 та 2, в редакції, що відповідає вимогам Стандартів, не пізніше ніж протягом 10 робочих днів після 01.01.2026. Вищезазначені професійні учасники мають право запроваджувати всі або окремі вимоги Стандартів в цій сфері і до 01.01.2026. При цьому, для професійних учасників у формі АТ до 01.01.2024 внутрішні документи з питань винагороди не повинні суперечити нормам Вимог, затверджених рішенням НКЦПФР від 25.09.2018 № 659, але можуть доповнювати їх. Фактично 01.01.2026 - це гранична дата, після якої призначення та виплата винагороди членам органів управління професійних учасників, які не належать до суспільно значимих та системно важливих, а також призначення та виплата винагороди усьому ідентифікованому персоналу суспільно значимих професійних	- глава 5 розділу III, глави 1 – 3 та 6 – 8 розділу IV Стандарту № 2 у застосуванні до винагороди ідентифікованого персоналу. <u>Для системно важливих професійних учасників, що не є банками:</u> - пункт 6 та ост. абзац пункту 7 Рішення про затвердження Стандарту № 3; - глава 5 розділу III, глави 1 – 3 та 6 – 8 розділу IV Стандарту № 3 у застосуванні до винагороди ідентифікованого персоналу. <u>Для професійних учасників, що не належать до суспільно значимих та системно важливих:</u> - пункт 5 та ост. абзац пункту 6 Рішення про затвердження Стандарту № 4; - глави 1 – 5 та 7 – 8 розділу IV Стандарту № 4 у застосуванні до винагороди членів органів управління. <u>Для системно важливих профучасників, що є банками:</u> - пункт 4 та ост. абзац пункту 5 Рішення про затвердження Стандарту № 5; - глава 5 розділу III, глави 1 – 5 та 7 – 8 розділу IV Стандарту № 5 у застосуванні до винагороди ідентифікованого персоналу.
--	---	--

		учасників (крім банків) та усіх системно важливих професійних учасників мають відбуватися з додержанням усіх вимог Стандартів.	
6	01 січня 2028 р.	Гранична дата, до якої професійні учасники, які не належать до суспільно значимих та системно важливих, повинні розробити та затвердити внутрішні документи, що регулюють у відповідності до вимог Стандартів питання визначення ідентифікованого персоналу, а також призначення та виплати винагороди ідентифікованому персоналу (крім членів органів управління, для яких такі вимоги вже мають бути запроваджені з 01.01.2026). У разі, якщо внутрішні документи з зазначених питань були затверджені та діяли до вказаної дати, але не відповідали або не повністю відповідали вимогам Стандартів, вони викладаються та затверджуються у новій редакції, що відповідає вимогам Стандартів. Вищезазначені професійні учасники повинні подати до НКЦПФР копії вказаних внутрішніх документів в редакції, що відповідає вимогам Стандартів, не пізніше ніж протягом 10 робочих днів після 01.01.2028.	<u>Для професійних учасників, що не належать до суспільно значимих та системно важливих:</u> - пункт 5 та ост. абзац пункту 6 Рішення про затвердження Стандарту № 4; - глава 5 розділу III, глави 1 – 3 та 6 – 8 розділу IV Стандарту № 4 у застосуванні до винагороди ідентифікованого персоналу.